



*Een julientje, een botram me uufflakke of neuzekes? Stad Gent wil een digitale collectie aanleggen van wat de Gentenaars allemaal na aan het hart ligt en hun identiteit bepaalt. Als daar maar geen nieuwe neuzekesoorlog van komt.*

Wat is Gents cultureel erfgoed? Wie het de Gentenaar vraagt krijgt antwoorden die even onwelriekend als gevarieerd zijn. "De strijd tegen de West-Vlaamse inwijkelingen", lacht Pieter (27). "Nen botram me uufflakke", vult Emma (26) aan. "Of de vurt en vele, een groentewinkel aan de Vrijdagmarkt. Die heet helemaal niet zo, maar iedereen weet wie je bedoelt." "De dronken filosofische gesprekken die je voert op die paar meter tussen de Vlasmarkt en de Oude Beestenmarkt zijn echt wel erfgoedmateriaal", vindt Leen (42) dan weer.

Van 'een Julientje' (een pak frieten met satékruident, stoofvleessaus, mayonaise, een viandel en Bicky-ajuintjes, KS) bij frituur de Gouden Saté tot de neuzekesoorlog, van de skyline vanop de Sint-Michielsbrug tot het Lam Gods en de geur die op vrijdagochtend in de Overpoortstraat hangt, het zijn fenomenen die onlosmakelijk verbonden zijn met de veelzijdige stad die Gent is.

Die veelzijdigheid zou tot zijn recht moeten komen in het project 'Collectie van de Gentenaar', waarin stad Gent, Design Museum Gent en Digipolis het cultureel erfgoed van Gent willen vereeuwigen in dé digitale collectie voor, door en over de Gentenaar. Ze krijgen daarvoor een Europese subsidie van bijna vijf miljoen euro. In de eerste fase van het project zullen verschillende culturele instellingen en musea hun data verzamelen in een zogenaamde white space, een fysieke maar ook digitale interactieruimte, die vervolgens in drie verschillende Gentse wijken postvatten. Daar zullen Gentenaars de kans krijgen om zelf de collectie te verrijken met objecten en verhalen. Na afloop van het drie jaar durende project krijgt alles een permanente plaats in de toekomstige vleugel Ding van Design Museum Gent.

Een collectie als ode aan een culturele identiteit is natuurlijk geen nagelnieuw idee. "Ik wil een traject opstarten om onze Vlaamse geschiedenis te ontsluiten in een museum voor de geschiedenis en cultuur van Vlaanderen", zo stond vorig jaar nog te lezen in de beleidsnota Cultuur van Vlaams minister-president Jan Jambon (N-VA). Dat werd toen niet met open armen onthaald door de museumsector, temeer omdat in diezelfde nota flink de hakbijl werd gezet in cultuursubsidies. Het Gentse project wordt voor tachtig procent gespijsd door Europese subsidies, maar wijkt ook inhoudelijk af van wat Jambon en de zijnen voor ogen hadden.

"Het verschil met dat zogenaamd Vlaams canon is dat die opgebouwd zou worden door een select groepje geleerden die dan voor alle Vlamingen de selectie zou moeten maken. Deze collectie vertrekt echt vanuit de Gentenaar zelf", zegt Thomas Dierckens, woordvoerder van Gents burgemeester Mathias De Clercq. "Inwoners van de stad Gent kunnen namelijk zaken toevoegen aan deze digitale collectie. En die input kan heel breed zijn: van een mop tot een anekdote: alles wat in brede zin met het cultureel erfgoed van de stad te maken heeft. Op die manier krijg je een goede doorsnede van wat Gentenaars cultureel met elkaar verbindt."

Met andere woorden: het lemma voor café het Spijker in het historisch centrum kan zowel de architecturale geschiedenis van het Korenstapelhuis omvatten, het pand waarin het café zich bevindt, als een recept voor een legendarische cocktail. Een digitaal museum dat via crowdsourcing voor en door de Gentenaar is opgebouwd dus.

"Oei, ik ben nogal anti-identiteit", lacht Lino Van Reeth (40), uitbater van onder meer de culturele instelling Café Ventura wanneer we hem naar zijn input vragen. "Ik woon al heel mijn leven rond de Vrijdagmarkt, maar mijn grootouders zijn joods, Hongaars, Nederlands,... Ik voel zo weinig als het over Gentse identiteit gaat. Ben ik rebels? Zeker. Schrijven ze dat toe aan Gentenaren? Blijkbaar."

KATRIN SWARTENBROUX